

Slagteren

SKUESPIL I TO AKTER

Kaj Himmelstrup

© Kaj Himmelstrup

PERSONERNE

Verner
Alice
Karl Marx
Oscar
Michael
Henriette
John

SCENOGRAFIEN

I sin enkleste form
består den af et fjernsyn,
en lænestol,
et strygebræt,
en bardisk med to stole
samt
et skrivebord.

FØRSTE AKT

Scene 1

Verner sidder i lænestolen og gløder på fjernsynet. Alice står ved strygebrættet. Situationen er 'frosset'. Karl MARX kommer ind.

KARL MARX til publikum

Karl Marx, til tjeneste. Men tag det roligt. Jeg er ikke noget spøgelse - slet ikke et, der vandrer gennem Europa for at komme tilbage. Jeg er en teatervittighed, så glem mig. Jeg er her kun for at fortælle en historie.

Han synger:

Den handler såmænd om en mand der er slagter.
En dagligdags mand med et dagligdags job.
Han sætter sig op mod de højere magter.
Manden på gulvet mod samfundets top.
Vi ved hvad det ender i.
Mønsteret kender vi.
Blodet vil flyde før vi holder op.

Talt:

Det lover jeg Dem. Men værsgo, her kommer lidt gammeldags socialrealisme.

Verner rejser sig. Alice begynder at stryge.

VERNER

Sikke noget lort.

ALICE

Hvem vandt?

VERNER

Arsenal.

ALICE

Det skulle de ikke have gjort?

VERNER

Jeg havde tippet Liverpool.

Han slukker for fjernsynet og smider fjernbetjeningen i lænestolen.

Ingen fest før næste lørdag.

ALICE

Du får også fest nok i aften.

VERNER

Fest?

ALICE

Din skjorte er færdig.

VERNER

Jeg skulle have sagt nej.

ALICE

Det kan da blive meget sjovt.

VERNER

Jeg sagde nej til 25 års jubilæet.

ALICE

Når de vil fejre de 30, så er det vel fordi de havde det sjovt til de 25.

VERNER

Tror du det?

ALICE

Jeg tror du vil have godt af at komme lidt ud.

VERNER

Og se nye mennesker?

Hun rækker ham skjorten.

ALICE

Det er dine gamle venner.

VERNER

Ha!

Han tager sin skjorte af og smider den på

strygebrættet og tager den nystrøgne på.

VERNER

Ved du hvad? Man tager 27 tilfældige unger. Dem spærrer man inde mellem fire vægge. Der lever de sammen som rotter i ti år. Alle tror de har det store fælles kammeratskab. Gu har de ej. Når de mødes 30 år efter, så drikker de nogle bajere og snakker om, hvor åndssvage lærerne var. Det er det eneste, de er fælles om. Ikke en skid andet. Skal vi vædde?

ALICE

Det kan da blive skægt at se hvad der er blevet af pigerne.

VERNER

Det skulle lige være det.

ALICE

Du holder dig på måtten.

VERNER

Lille skat, har jeg nogen sinde været i gang med andre måtter end din?

ALICE

Hvem ved?

VERNER

Jeg kan ikke huske jeg var lun på nogen af dem dengang, hvorfor skulle jeg så blive det nu?

ALICE

Man behøver ikke være lun for at falde i.

VERNER

De er otte-ni-og-fyrre.

ALICE

Det er den alder hvor man er bange for ikke at få det hele med.

VERNER

De springer sgu ikke på en slagter.

ALICE

Det gjorde jeg.

VERNER

Bliv ved med det.

Hun tager skjorten fra strygebrættet og holder den op.

ALICE

Skal den til vask?

VERNER

Ja.

ALICE rækker skjorten ud mod ham
Vasketøjskurven står i bryggerset. Det er den blå, du ved.

Han tager skjorten og går ud. Alice stryger videre.

KARL MARX

Det var Verner. Flink fyr. Bundsolid. I skal ikke vente jer noget. Han falder ikke i.

ALICE

Selvfølgelig gør han ikke det. Ellers ville vi ikke joke med det, vel? Apropos joke, så er du ikke nogen vittighed, Karl.

KARL MARX

Så kik i aviserne.

ALICE

Det kan godt være det er det de skriver. Det passer ikke.

KARL MARX

Desværre jo.

ALICE

Ikke her i huset.

KARL MARX

Sig det ikke højt. I bliver til grin.

ALICE

Min far havde et billede af dig. Det hang ved siden af Stauning.

KARL MARX

Det må jeg sige.

ALICE

Karl Marx tænkte, sagde min far. Stauning handlede.

KARL MARX

God ide. Ingen teori uden praksis.

ALICE

Min far var med til hans begravelse. I Forum, der midt under krigen. Han var lige blevet udlært og bar en af fanerne.

KARL MARX

Og havde ild i hjertet?

ALICE

Mon ikke? Han havde det fra sin far.

KARL MARX

Du er tredje generation?

ALICE

Fjerde. Min oldefar var med i slaget på fælleden. Dengang de arresterede Pio og Geleff.

KARL MARX

Den historie kender jeg. De blev sendt til Amerika af politiet. Skammeligt. Hvor er billederne så nu?

ALICE

Ja, det er en trist historie.

KARL MARX

Ilden gik ud?

ALICE

Overhovedet ikke. De ligger på min søsters loft. Hun

tiggede sig til dem, dengang vores far kom på plejehjem. Guderne må vide hvad hun ville med dem.

KARL MARX

Og nu ligger de og samler støv?

ALICE

De passede ikke til tapetet.

KARL MARX

Sådan kan det gå.

ALICE

Sådan er det gået for de fleste.

KARL MARX

Men altså ikke for dig og Verner?

ALICE

Nej.

KARL MARX

Hvis jeg ikke er en vittighed, hvad er jeg så?

ALICE

En drøm.

KARL MARX

Det lyder luftigt.

ALICE

Det er det ikke. Uden drømme bliver man vanvittig. Og drømme skal holdes i live.

Musik. Latinamerikansk rytme. De danser sammen.

ALICE synger

Bedstefars drøm var jævn og naiv:
Giv mig et håb om et rimeligt liv.
Bedstefars drøm blev virkeliggjort.
Han kæmpede for den og sejrede stort.

De holder op med at danse. Musikken bliver mere taktfast.

KARL MARX *synger*
En bygning I rejste med velfærd til alle.
Skellet imellem jer det måtte falde.
I kæmpede sammen til landet blev ét,
hvor få har for meget og færre for lidt.

ALICE

Er du ironisk?

KARL MARX

Nej da. Jeg syntes bare det skulle siges af en jeres
egne. ... *Til publikum:* Og I har godt af at få det gentaget.

ALICE

Det der med skellet der faldt -

KARL MARX

Jeg ved det godt.

ALICE

Det er ren romantik, Karl.

KARL MARX

Jeg ved det, jeg ved det, undskyld, jeg skal nok være
flov. Men altså - I fik da trods alt en slags hvad skal
man kalde det - kapitalisme med et socialdemokratisk
ansigt?

ALICE

Og det skal man høre fra dig?

Hun går tilbage til strygebrættet og stryger.

KARL MARX

Nu ikke så sur.

Han vender sig til publikum.

De har sgu da køleskab og fjernsyn og bil i garagen.

Verner kommer tilbage i jakkesæt og slips.

VERNER

Kan jeg gå an?

ALICE

Du er flot.

VERNER

Jeg er i hvert fald ikke Verner.

ALICE

Vrøvl. Du er altid Verner. Her er et rent lommeværkløde. Og et til pynt.

Hun anbringer et lommeværkløde i brystlommen.

KARL MARX

Jeg hører jeg hang ved siden af Stauning.

VERNER

Det kan du være stolt af.

KARL MARX

Det er jeg skam også.

ALICE

Men han er ked af han samler støv.

VERNER

Det er vi andre også.

KARL MARX

Tak.

VERNER

Vi er nogle stykker, der gerne ville støve dig af, Karl. Men tiden er ikke rigtig til det.

KARL MARX

Jeg passer ikke til tapetet.

VERNER

Ikke udpræget.

ALICE

Har du penge til taxaen?

Hun retter på hans slips og giver ham et kys

på kinden.

God fornøjelse.

VERNER

Hej så længe.

Han går ud.

ALICE

Kapitalisme med et socialdemokratisk ansigt.

KARL MARX

Var det dumt sagt?

ALICE

Ville du være tilfreds med det?

KARL MARX

Ikke helt.

ALICE

Godt.

Scene 2

Michael kommer ind.

MICHAEL

Hej mor.

Han giver hende et knus og et kindkys, som hun tager lidt uvant imod.

KARL MARX *til publikum*

Det er Michael. Han kommer helst når far ikke er hjemme.

ALICE

Det skal du ikke blande dig i. ... *Til Michael:* Har du spist?

MICHAEL

Sushi. Mmmm. Molto delicato. Man skal forkæle sig selv, mor. Det er jeg blevet ret god til.

ALICE

Du kunne ellers gøre mig selskab. Far er ikke hjemme.

MICHAEL

Næh, det sagde du. Var det fagforeningen igen? Og så på en lørdag? Han må fanme være besat af det.

ALICE

Han er til fest.

MICHAEL

Til fest? Far?

ALICE

Ja.

MICHAEL

Uden dig?

ALICE

30 års jubilæum med gamle skolekammerater. Han er lige gået, og han havde slips på.

MICHAEL

Så får han sgu da kvælningsfornemmelser, hvad? Det ville jeg altså godt have set.

ALICE

Så du kunne have gjort nar ad ham?

MICHAEL

Arh - drillet ham lidt. Hvad har han ikke sagt om mine slips? Hvad? Men det er da godt at se ham lidt borgerlig. Krudtet må vel også gå af ham engang.

ALICE

Det tror jeg ikke. Han har lige lagt sag an.

MICHAEL

Retssag?

ALICE

Ja.

MICHAEL

Mod hvem?

ALICE

Slagteriet.

MICHAEL

Han er sgu da ikke rigtig klog. Hvorfor?

ALICE

Det er noget med skifteholdsarbejdet. De snyder os.

MICHAEL

Og det vil han ikke finde sig i?

ALICE

Synes du vi skulle det?

MICHAEL

Det kunne LO vel ordne. Men "Far vil selv".

ALICE

Ja.

MICHAEL

Holder den mand aldrig op? Hvor længe er det han har været tillidsmand, hvad, og hvorfor bliver han ved, han spilder livet, der er ingen der takker ham.

ALICE

Du skal ikke være tillidsmand kan jeg høre.

MICHAEL

Det er ikke nødvendigt, mor. Vi lever i nutiden. Hos os der snakker vi sgu selv med chefen. Mand til mand. Vi taler om alt. Løn, arbejde, det hele. Hvad skulle vi med en tillidsmand? Det er ikke 30'erne, vel?

ALICE

Det kunne være hyggeligt hvis du spiste med.

MICHAEL

Det kunne det da, hvis jeg havde tænkt over det, men altså - jeg er på vej i byen, ikke? Jeg har nemlig også noget at fejre. Lønforhøjelse. Hvad siger du så?

ALICE

Jeg skal vel sige til lykke.

MICHAEL

Det skal du ja. Det er tredje gang i år.

ALICE

Hvor meget?

MICHAEL

Det er sgu ikke sådan at forklare.

ALICE

Skal det være hemmeligt?

MICHAEL

Overhovedet ikke. Det kan bare ikke gøres op i kroner og ører sådan præcist, du ved.

ALICE

Du siger ikke, du er en af dem, der får løn i aktier?

MICHAEL

Selvfølgelig gør jeg det. Vi er med på beatet. Om tre år kan jeg sælge dem. Tre år du. ... *Talende bevægelse med fingrene.*

ALICE

Det lyder ikke som en sund branche.

MICHAEL

Mor altså. Hvor er du henrivende gammeldags. Alle køber aktier. Også arbejdere. Dem der har noget i knolden og tænker moderne. Man ejer sin egen virksomhed. Så enkelt er det. ... Nå. Jeg må smutte igen. Jeg har en aftale.

ALICE

Hedder hun stadigvæk Susan?

MICHAEL

Hvor er du da interesseret.

ALICE

Får vi hende ikke snart at se?

MICHAEL

Hvorfor?

ALICE

Hun skal vel indlemmes i familien?

MICHAEL

Hold da kæft. Hvad drømmer du om?

ALICE

En dejlig svigerdatter.

MICHAEL

Nå!

ALICE

Børnebørn.

MICHAEL

Kom ned på jorden, mor!

ALICE

Jeg synes det er naturligt, Michael.

MICHAEL

Jeg skal tænke over det. Du må have det, mor. Lov mig det.

ALICE mens han går

Skal jeg hilse far?

MICHAEL

Det kan du godt. Vi ses.

Han går ud.

KARL MARX *ironisk*

I sås.

ALICE

Jeg sagde: det skal du ikke blande dig i.

KARL MARX

Bevares.

ALICE

Den del af historien er privat.

KARL MARX

Er du sikker på det?

ALICE

Ja.

KARL MARX

Det er jeg ikke.

ALICE

Nå.

KARL MARX

‘Man ejer sin egen virksomhed’. ... Hvad mener du om det?

Alice svarer ikke.

Kapitalismen har også *sine* nyttige idioter. Ikke sandt?

ALICE

Jeg vil gerne have vi holder Michael udenfor.

KARL MARX

Fordi det gør for ondt?

ALICE

På det punkt gør det, ja.

KARL MARX

Ja men så undskyld.

ALICE

Alt forladt.

KARL MARX

Så skal vi måske heller ikke tale om Verner?

ALICE

Har du også fundet fejl ved ham?

KARL MARX

Han er i hvert fald ikke til klassefest mere.

ALICE

Det ved jeg godt. Han har lige ringet. Han er gået på værtshus.

KARL MARX

Nå det ved du?

ALICE

Naturligvis.

KARL MARX

Burde han ikke være kommet lige hjem?

ALICE

Karl dog, man kan godt mærke du levede under dronning Victoria.

Hun går ud.

KARL MARX

Fuld tillid til Verner. Men Michael taler vi ikke om.

Han synger:

Et moderhjerter, spændt ud mellem glæde og gråd.
en gåde er det, hun ikke til nu har forstået.
Et spørgsmål der nager: hvad har vi gjort
galt?

Hvordan kan han vælge så dumt og banalt?
Fra oldefars tid og til dagen i dag
har familien jo kæmpet for samme ide
som oldefar i det historiske slag
hvordan kan det der så ske?

Scene 3

Verner og Oscar ved bardisken.

OSCAR

30 år. Man kunne sgu godt se det på pigerne. Glansen er ved at gå af dem. Men sjovt nok, når man så sad og

kikkede lidt på dem, så kunne man godt få øje på det de var dengang, store fjollede tøser. Egentlig er det mærkeligt med sådan en aften. Fællesskabet fra dengang, det er der endnu. Der er ikke noget med at vi er vokset fra hinanden. Det er så dansk, du. Ikke noget med at nogen er på den høje gren og andre nede i møget. Har jeg ikke ret? Gu har jeg ret. Danmark er et godt land. Der er ikke den store forskel, sådan er det, vi kan give hinanden hånden og være lige gode.

VERNER

Skul gammel venskab rejn forgå.

OSCAR *overhører ironien*

Det er lige det. Den sang den siger det sgu. Når det kommer til stykket så er der ikke noget der skiller os. Nogen står ved samlebåndet sådan som Birte, hende kunne jeg sgu være blevet gift med -

VERNER

Og nogen går med røjsler i marken.

OSCAR

Som mig ja. Og hvad forskel er der på os?

VERNER *ironisk*

Ikke engang skattebilletten.

OSCAR *overhører ironien*

Nej vel? Birte ved samlebåndet og mig i svinestalden, vi sidder sgu ved siden af hinanden og snakker som gamle venner. Det er det jeg altid siger, vi har demokrati i Danmark, helt ned i gulvhøjde. Og lighed, du. Lighed. Det betyder ikke noget hvad man er.

VERNER

Hvad tror du jeg er?

OSCAR

Det har ingen betydning, du kan være hvad som helst. Direktør ellere arbejder. Skal vi have en til?

VERNER

Ikke mig. Jeg trænger til at se dyner.

OSCAR

Du er da kedelig, hvad.

VERNER *rejser sig*

Jeg har fået hvad jeg skal have.

OSCAR

Jeg følger dig til dørs. Hvad har man gamle venner til.

Oscar rejser sig og lægger armen om Verners skulder. De går hen til en imaginær dør.

Det var sgu hyggeligt at se dig. Vi ses til 40-års-jubilæet. Kan du have det. Gå nu lige hjem.

De giver hånd. Verner letter på slipseknuden og går ud.

OSCAR *til Karl Marx*

Kender vi ikke hinanden?

KARL MARX

Det tror jeg ikke.

OSCAR

Jeg er da sikker på jeg har set dig før.

KARL MARX

Det er noget andet. Jeg findes på billeder. - Karl Marx.

OSCAR

Jeg syntes det sgu nok. Så har jeg noget jeg skal fortælle dig.

Han tager Karl Marx' udstrakte hånd.

Oscar, landmand. - Jeg ved godt jeg har fået lidt for meget at drikke, men det jeg fortæller dig nu, det er ikke fuldemandssnak. Ser du, jeg har ingen fordomme, så det der med kommunismen, det kan ikke op-hidse mig. Sagen er at når det gælder fællesskabet, Karl, så har vi en meget bedre model her i Danmark. Den har mere demokrati. Mere lighed. Mere fælleskab. Mere sammenhold. Og det hele bygger på ægte

frihed. Det de aldrig fik lov at prøve der hvor dine ideer blev brugt.

KARL MARX

Halleluja.

OSCAR

Hvad?

KARL MARX

Jeg sagde andelsbevægelsen.

OSCAR

Du kender den?

KARL MARX

Den er verdensberømt. De tapre danske bønder tog kampen op mod kapitalen og de store godsejere.

OSCAR

Netop. De frie bønder. Det var dem der gik sammen. Ikke noget med staten og den slags, ellers tak. Det var os, der skabte andelsbevægelsen og med den er der ingen der bliver undertrykt.

Han synger:

Det' med stolthed den historie kan fortælles,
vi gik hånd i hånd som ligemænd jo gør.
Det gi'r styrke når man ved at man er fælles -

KARL MARX *synger*

om at producere flæsk og ost og smør.

OSCAR *synger*

Og hvad galt er der så i at producere?
Skal vi leve udelukkende af luft?
Må jeg spørge: hvad ku' dit system levere?
Det' på høje tid du kommer til fornuft.

Talt:

Taxi! Taxi! ... Du har altid haft ondt i røven, Karl.

Han går ud.

KARL MARX

Forstod I hentydningen? Meget vittigt.

Scene 4

Verner kommer ind i jakke og slips med en bunke papirer under armen.

KARL MARX

Du har slips på. Skal du til fest igen?

VERNER

I dag skal jeg i retten. For sidste gang, du.

KARL MARX

Er du nervøs?

VERNER

Ville du ikke være det? ... Jeg ved vi har ret, hvem siger vi også får det?

KARL MARX

Så vidt jeg har hørt, så er Danmark et land hvor man ikke kan købe dommerne.

VERNER

Til gengæld kan man købe en god sagfører.

KARL MARX

Og det gør slagteriet?

VERNER

De køber dem i bundter.

KARL MARX

Du lyder ikke optimistisk.

VERNER

Næh. Det giver jeg mig ikke af med. Der vil altid være nogen der er øverst og nogen der er nederst, og der vil altid være kamp imellem dem. Sådan er det bare. Kampen stopper aldrig, så den kan hverken

vindes eller tabes.

KARL MARX

Hvad kan den ikke?

VERNER

Det er at stikke sig selv blå i øjnene. ... Jeg har ikke læst så meget af dig som jeg burde, Karl, men så vidt jeg har forstået så var det det du troede.

KARL MARX

Det gør jeg da stadig væk.

VERNER

Det skal jeg ikke bebrejde dig. Vi har alle sammen vores vildfarelser. Kampen slutter aldrig, Karl. Den fortsætter i al evighed.

KARL MARX

Så er du altså pessimist.

VERNER

Overhovedet ikke. Så opgiver man jo håbet.

KARL MARX

Hverken optimist eller pessimist, hvad er du så?

VERNER

Det ved jeg ikke ... *han peger på hovedet* ... her oppe er jeg vist nok kyniker.

KARL MARX

Gu er du ej, Verner.

VERNER

Men jeg ved godt hvad side jeg er på, det er hovedsagen.

KARL MARX

Og du er klar til at fortsætte kampen?

VERNER

Hvad ellers?

KARL MARX

Hvor?

VERNER

Hvor?

KARL MARX

Når jeg ser ud over landskabet, så kan jeg ikke få øje på nogen kamp overhovedet. Ikke siden muren faldt.

VERNER

Du ser for meget fjernsyn, Karl. De der mediefiduser, de tror at dengang muren faldt, så var det enden på det hele. Det passer ikke. Kampen mellem kapital og arbejdskraft, den er der sgu endnu. Den er bare blevet sværere at få øje på.

KARL MARX

Fordi I alle sammen er så rige?

VERNER

Og dumme ja.

KARL MARX

For at sige det som det er, Verner, så kan jeg ikke få øje på nogen kamp.

VERNER

Jeg står med lidt af den her.

KARL MARX

Den ser ikke ud af ret meget.

VERNER

Lidt har også ret ... mens vi venter.

KARL MARX

Venter på hvad?

Verner trækker tivlrådigt på skuldrene.

På en genfødt ide?

VERNER

Det kunne da godt være. Ønsker du mig held og lykke?

KARL MARX

Naturligvis. Skal vi synge en sang?

VERNER

Om vores sag?

KARL MARX

Hvorfor ikke?

VERNER

Det er sgu for langt ude, Karl. Kan du have det.

Han går ud.

KARL MARX *til publikum*

Der er ellers ikke så mange andre sager at synge om, så vidt jeg er orienteret.

Alice kommer ind.

ALICE

Desværre nej, Karl. Så vi synger en sang om Verner alligevel. Det fortjener han.

KARL MARX *til publikum*

Sangen om Verners sag.

ALICE

Og min.

KARL MARX

Din?

ALICE

Det er også min sag, Karl. Jeg arbejder i pakkeriet.

Hun synger:

Jeg traf ham første gang i DSU.
Han var pisseirriterende.
Men det gik hurtigt op for mig i al sin gru
at han sgu også var charmerende.

En stædig karl, og fuld af selvtillid.
Han ku' altid holde ho'det koldt.

Men bagved var han hjertevarm og blid.
Det tog et øjeblik, så var jeg solgt.

Og selv om årene har slidt på lakken
så er han stadig væk den samme mand.
De vil aldrig, aldrig få ham ned med nakken.

For mig var han hvad Eva var for Adam.
Jeg elsker ham for det han er og kan.
Lykken er at være elsket af ham.

Hun går ud.

KARL MARX

Mine damer og herrer, det var noget så fint som en sonet. En kærlighedssonet. True love. Og nu kan I godt holde jer for ørerne. Vi skal på diskotek.

Scene 5

Diskotekslys og høj musik. Henriette og Michael danser ind. De danser hver for sig. Efter et kort øjeblik danser Michael frem til rampen og begynder at 'rappe' til musikken, der dæmpes. Henriette danser videre.

MICHAEL rapper til publikum

Konceptet det er skideflot for det der venter mig på jobbet det er tredje gang jeg skifter titel, jeg er ikke snobbet, men det klinger sgu da skønt når man kan læse på mit kort at jeg er management director og kan skrive en rapport om alt hvad det skal være den blir garanteret skideflot glittet blank papir med omslag holdt i rosa eller blå karrieren er på skinner nu for jeg har gjort mig fri af det miljø jeg kommer fra den tid er faneme forbi hvor al hans fagforeningspræk var lige ved at gi' mig fnat jeg klarer sgu mig selv det andet der er bare dybt godnat og de der ikke fatter vi har skiftet til en anden tid kan ta' plads i skraldevognen det vil rage mig en skid lad dem bare ende hvor de hører hjemme: på komposten livet er for dem i yderbanen der kan klare mosten.

Han danser hen til Henriette. De danser lidt, så danser han igen frem til rampen og rapper til publikum.

Gå i by'n og score damer noen er svære noen er lette
li' for tiden hænger vi sgu sammen mig og Henriette
det har varet længe flere uger men en skønne da'
skilles vi sgu nok igen I ved man køler hurtigt af
og så må tarzan ud i nattelivets jungle og på jagt
der går som regel kun et par minutter så er der kontakt
og der er sjældent brug for ord i den her larmende kulisse
alle ved jo hvad det handler om vi trænger til lidt fisse.

*Han danser tilbage, samtidig danser Henriette frem
til rampen.*

HENRIETTE *rapper*

Han er faktisk ikke særlig god i sengen så' det sagt
og skal man sige noget om ham ellers sådan sammenlagt
så' der hverken rygrad eller rigtig mandepower i ham
så den bedste anbefaling jeg kan finde på at gi' ham
er at når vi går i byen er der ingen smalle steder
det kan bøde lidt på manglen på de seksuelle glæder
sådan set er han jo også kun en overgangsfigur
der kan bruges indtil jeg en dag har fundet en der dur
men det behøver jeg jo ikke at fortælle ham i dag
det kan sagtens vente til det øjeblik hvor jeg står af.

*Diskoteksmusik og -lys forsvinder. De 'forlader'
diskoteket*

MICHAEL

Ah frisk luft. ... Vil du høre noget skægt. ... Min mor
vil gerne se dig.

HENRIETTE

Nå! Skal jeg godkendes?

MICHAEL

Hun fabler om børnebørn.

HENRIETTE

Hvad gør hun?

MICHAEL

Det er åndssvagt, ikke?

HENRIETTE *til Karl Marx*

Det bliver uden mig. *Til Michael:* Jeg kan se dig skifte

bleer.

MICHAEL

Mig?

HENRIETTE

Lortebleer. Du får bæ på fingrene, Michael.

Michael kigger uvilkårligt på sine hænder.

Hvad forestiller hun sig? At hun skal være den frodige farmor med otte børnebørn på skødet? ... Er hun den type?

MICHAEL

Ikke udpræget.

HENRIETTE

Hvad laver hun? ... Jeg ved det. Hun er hjemmegående, en rigtig lilleemor, altid klar med kakao og boller, når lille Michael kom hjem fra skole. Åh så henrivende gammeldags.

MICHAEL

Henrivende gammeldags?

HENRIETTE

Hvad laver din far?

MICHAEL

Min far?

HENRIETTE

Han er sgu da ikke også hjemmegående?

MICHAEL

Han ... han er i fødevarebranchen. Og det der med boller og kakao -

HENRIETTE

Det passer ikke?

MICHAEL

Nej.

HENRIETTE

Hun går på arbejde?

MICHAEL

Ja, selvfølgelig.

Henriette ser afventende på ham.

MICHAEL

Samme sted som min far.

HENRIETTE

Nej hvor yndigt. Hvor parkerede du?

MICHAEL

Der ovre.

De går ud.

Scene 6

Verner og John kommer ind i blodigt arbejdstøj.

JOHN

Mig? Tillidsmand? Mener du det alvorligt?

VERNER

Ja.

JOHN

Hold kæft, Verner. Du skal bare fortsætte. Jeg kan ikke en tiendedel af det du kan.

VERNER

Det er netop det. Vi skal sørge for at der er nogle flere der får lært det. Det er noget lort at det hele hænger på mig - ene mand.

JOHN

Hvorfor mig?

VERNER

Fordi du er en af dem de lytter til.

JOHN

Jaja.

VERNER

Det gør de sgu.

JOHN

Det er noget andet at være tillidsmand, du. Jeg har slet ikke din baggrund.

VERNER

Det får du. Hvad tror du jeg kunne da jeg begyndte? Ingenting. Det der er at lære, det er småting, og det er ikke det der betyder noget.

JOHN

Hvad så?

VERNER

Lysten til at blande sig. Det er den der driver værket. Den lyst har du.

JOHN

Du tror da ikke jeg kan klare Svendsen?

VERNER

Sagtens. Svendsen er reel nok. Men det er klart - som direktør har han det problem at han også skal være bestyrelsens mand.

JOHN

Dem kender jeg slet ikke.

VERNER

Det er lige meget. Det er Svendsen du forhandler med. Og jeg skal nok være der og bakke dig op.

JOHN

Det der med skifteholdet ...

VERNER

Glem det .

JOHN

Det er jo skideindviklet.

VERNER

Glem det, siger jeg. Jeg går ikke af før den sag er i hus. Men så foreslår jeg dig.

JOHN

Hvorfor vil du ikke fortsætte? Er det blevet for meget?

VERNER

Overhovedet ikke.

JOHN

For lidt fritid?

VERNER

Heller ikke. Det handler faktisk kun om én ting: det er ikke sundt at jeg skal være en enmandshær.

KARL MARX *synger*

Vi står skulder ved skulder i hverdagens kamp
vi ...

VERNER *afbryder*

Jatak! ... *Han afbryder også akkompagnatøren:* Ja tak! ... Der er ingen grund til opera, Karl. Og slet ikke den slags.

KARL MARX

Den passer ikke til tapetet?

VERNER

Nej.

KARL MARX

Sandheden er at der er for få skuldre, ikke sandt?

VERNER

Du kan synge når vi har vundet, Karl. .. *Til John:* Skal vi genoptage slaveriet?

De begynder at gå ud, så stopper Verner op og derefter John.

VERNER

Du har ret, Karl. Der er for få skuldre. Arbejdere er ikke hvad de har været.

JOHN

I dag køber de aktier.

KARL MARX

Jeg har hørt det.

VERNER

Idioterne tror kampen er tabt.

John og Verner går ud.

KARL MARX *til publikum*

Arbejderne køber aktier. Og samtidig går de på slavearbejde? Hvordan kan de få det til at passe sammen? At have aktier i deres eget slaveri. Sig mig det. ... Apropos slavearbejde, så har teatret visse kedelige mangler. Der er noget vi ikke kan sende ud over rampen til jer.

Han synger:

Stanken af slagtehal, kvalmende fed
døden er dampende virkelighed
lunger og mavesæk, svulmende tarme
fulde af lort og rygende varme
det river i næsen, at dø det er strengt
det minder om alt det I helst ser fortrængt
men slagteren gør hvad I ikke har mod til
han sørger for døden og det er han god til.

Talt:

Længe leve forbruget. ... Længe leve jægeren. ... Længe leve kampen for at overleve. ... Når I nu synes det også i jeres tilfælde er nødvendigt.

Oscar kommer ind fra den anden side på vej over scenen. Karl Marx står i vejen for ham.

KARL MARX

Hvad i alverden laver du her?

OSCAR

Skyder genvej.

KARL MARX

Gennem slagteriet?

OSCAR

Jeg skal til møde i bestyrelsen.

KARL MARX

Og så er det rart at have set lidt blod først?

OSCAR

Hvad fanden rager det dig?

KARL MARX

Undskyld jeg står i vejen.

*Han træder til side og slår høfligt ud med
hånden, så Oscar kan gå forbi.*

Jeg burde være fuldstændigt uddød.

OSCAR

Det er du.

Han går ud.

Scene 7

*Verner kommer ind i normalt tøj med en buket
røde roser.*

KARL MARX

Du har vundet? Til lykke, til lykke. Og de har givet dig blomster!

VERNER

Det er sgu nogen jeg selv har købt. Du tror da ikke de bavianer kunne finde på at give mig en blomst? De er til Alice. Men det er rigtigt, jeg *har* vundet. *Vi* har vundet.

KARL MARX

Sikken triumf. Hvordan føles det?

VERNER

I hvert fald ikke som en triumf. Lettelse måske. Man kan jo aldrig være sikker. Overdanmark - de har sgu altid nogle ekstra esser i ærmet.

KARL MARX

Men denne gang smilede hun til jer, fru Justitia.

VERNER

Hende gudinden for retfærdighed?

KARL MARX

Ja.

VERNER

Jeg ved ikke hvordan hun så ud da du levede, Karl, men her i landet har hun bind for øjnene, så det smil giver jeg ikke meget for.

KARL MARX

Du tror ikke på den borgerlige retfærdighed?

VERNER

Gjorde du?

KARL MARX

Næh.

VERNER

Borgerlig retfærdighed bygger på borgerlig lovgivning, og borgerlig lov... - ja, undskyld, det ved du selvfølgelig alt om.

Scene 8

Alice kommer ind. Verner rækker hende buketten.

ALICE

Blomster? ... Til mig? ... Sig mig, har du trådt ved siden af?

VERNER

Dommen faldt i formiddag.

ALICE

Og vi vandt?

KARL MARX *til publikum*

Nu falder de hinanden om halsen. Spændingen er udløst. Kys og kram og overstadig jubel. Bare vent, det skal fejres.

ALICE

Så var det da heldigt der var tilbud. Jeg har købt kager til kaffen. Fire for en tyver.

VERNER

Ja, lad os endelig skeje lidt ud. Vi har fortjent det.

ALICE

Hvad sagde de andre?

VERNER

Ja, hvad sagde de. Jeg var rundt i afdelingerne, men båndene kørte jo ... du ved hvordan det er ... hvem fanden har tid til andet end at svinge kniven. Og i frokostpausen -

ALICE

Der skal man bare nå at få vejret.

VERNER

Og glo i Ekstrabladet.

ALICE

Side ni.

VERNER

Fred med det. De er sgu da glade for resultatet. Håber jeg. Undtagen John. Han hænger på et løfte.

ALICE

Han skal vel vælges først.

VERNER

Det bliver han.

ALICE

Er du sikker?

VERNER

Der er ikke andre der vil.

KARL MARX

Hør nu lige, ja undskyld jeg blander mig, men du kommer hjem med en arbejdssejr som du har slidt for i jeg ved ikke hvor mange måneder, og så snakker I om kager på tilbud. Hvor fanden er jubelen? Hvor er triumfen?

VERNER

Slap af, Karl.

KARL MARX

Sådan en sejr skal da fejres.

VERNER

Hvad vil du have? Skal vi rulle fanerne ud?

KARL MARX

Jeg vil have at glæden lyser ud af jer to mennesker. Jeg vil se stoltheden, jeg vil se fryden over at I har vundet, jeg vil ...

VERNER *afbryder*

Slap af siger jeg. Selvfølgelig er den herinde, fryden, tag ikke fejl af det, der er bare det ved det, at vi står her i en ganske almindelig dagligstue, to mennesker, og jeg kan sgu da ikke holde brandtale for Alice, vel?

KARL MARX

Noget kan du vel sige?

ALICE

Han har altså aldrig gået med følelserne udenpå.

KARL MARX

Det er nu der er grund til at vise dem.

VERNER

Mener du det?

KARL MARX

Hvornår ellers?

ALICE *om Karl Marx*

Han vil have en sang.

VERNER

Okay, du får en sang.

Han synger:

Kampen stod i gamle dage mellem dem i høje hatte
og så pøblen klædt i pjalter, dømt til sulteløn og nød.
Den enorme forskel som de færreste i dag kan fatte
fik os til at finde sammen under fanen rød.
Men i dag er høje hatte kun et komisk levn fra den tids kampe
Nu er pengemagten uden hat, men stadig effektiv,
den har sine egne love, gror som giftiggrønne svampe
med profit og kun profit som eneste motiv.
Det er det motiv
jeg har brugt mit liv
på at kæmpe mod til fordel for et bedre perspektiv.
Kald mig blot naiv
kald mig primitiv.
Men jeg kæmper for et smukkere alternativ.

ALICE *synger*

Tiden kræver egoisme har jeg ladet mig fortælle
fællesskabet med os andre er der ikke meget ved.
Nu skal vi i stedet være superindividuelle
Det' den gamle traver: du din egen lykkes smed.
Jeg si'r uanset
hvordan det er sket
kan jeg eddermame ikke snuppe den mentalitet.
De er frækt forledt
af en falsk profet
til at svigte idealerne om solidaritet.

ALICE og VERNER *synger*

De er frækt forledt
af en falsk profet
til at svigte idealerne om solidaritet.

*Under de tre sidste linier, som eventuelt kan
gentages, deler Alice roserne ud til publikum*

på første række.

VERNER *til Karl*

Meldte vi klart ud?

KARL MARX

Jeg er fuldt tilfreds.

ALICE

Så må det også være slut med skønsang, nu får vi sørme gæster.

Scene 9

Henriette og Michael kommer ind.

ALICE

Det må jeg sige.

MICHAEL

Her er vi så.

ALICE

Det var ellers en overraskelse. - Du må være Susan?

HENRIETTE

Henriette.

ALICE

Henriette?

HENRIETTE

Ja da.

ALICE

Alice - velkommen.

Alice og Henriette giver hånd.

Det er Verner.

Henriette og Verner giver hånd. Alice til Michael:

Du kunne ellers godt have ringet.

MICHAEL

Hvorfor?

ALICE

Så jeg kunne have forberedt et eller andet.

VERNER

Herregud, vi har fire købekager. *Til Henriette*: På tilbud. Er det ikke godt nok?

HENRIETTE

Det er fint med mig.

VERNER *til Alice*

Og vi har kaffe, har vi ikke?

ALICE

Selvfølgelig har vi kaffe.

VERNER

Hvad er så problemet?

MICHAEL

Nullermænd i krogene. Ikke også mor?

VERNER *til Henriette*

Du kender godt sådan nogen, ikke?

HENRIETTE

Jeg har hørt om dem.

VERNER

De bider ikke.

HENRIETTE

Selv om de gjorde, så føler jeg mig i sikre hænder.

VERNER

Jamen det er du.

ALICE *til Michael*

Det var godt du tog dig sammen.

MICHAEL

Ja ikke?

HENRIETTE

Det var faktisk ikke ham, der tog sig sammen.

ALICE

Det var dig?

VERNER

Ja selvfølgelig.

HENRIETTE

Gør det noget?

VERNER

Tværtimod.

ALICE

Vi er glade for at se dig.

VERNER

Og du ville se girafferne. Det kan være klogt nok.

Der opstår en kort pause, mere forlegen end pinlig.

ALICE

Din far har vundet.

MICHAEL

Tillykke med det. Så lykkedes det endelig. Hvad fik du? En elver?

ALICE

Det er sagen han har vundet.

MICHAEL

Sagen?

ALICE

Ja. ... Den om skifteholdene.

MICHAEL

Nåh den.

HENRIETTE

Er du sagfører?

VERNER

Nej, det holder jeg mig for god til. ... Jeg er slagter.

HENRIETTE

Slagter?

VERNER

Med blod på hænderne. Ja. ... Vil du se?

ALICE

Er du ikke ret fjantet?

VERNER

Jo, uha.

ALICE

Nu sætter jeg vand over, så kan I sætte jer på terrassen.

Michael og Henriette går ud til den ene side.

ALICE

Det klæder dig ikke.

VERNER

Hvad for noget?

ALICE

Du behøver heller ikke spille dum.

*Verner følger efter Michael og Henriette.
Alice går ud til den anden side. Oscar kommer ind og går over forscenen.*

KARL MARX

Ja undskyld, jeg står her endnu.

OSCAR

Det undrer mig ikke. Du er jo blevet hjemløs. Og det

har du faneme fortjent.

KARL MARX

Jeg blev forrådt.

OSCAR

Lille skat, du blev udkonkurreret. Det system du stod for kunne ikke hamle op med vores, du tabte kampen.

KARL MARX

Ikke helt.

OSCAR

Kina vakler allerede. Og Cuba. Hvad har du tilbage? Nordkorea. Ha! Det er kun et spørgsmål om tid, så er du helt færdig.

KARL MARX

Du glemmer Verner.

OSCAR

Hvad er der med ham?

KARL MARX

Han vandt over slagteriet.

OSCAR

Nå det tror du?

KARL MARX

Jeg ved det.

OSCAR

Hvem siger den kamp er forbi?

Han synger til publikum:

Alt er tilrettelagt.
Facit er forudsagt.
Nogen skal vinde
Andre forsvinde.

Han synger til Karl Marx:

Husk: kapital er magt.

KARL MARX *til publikum*
Den mand er virkelig pompøs.

Oscar går ud.

Men kors hvor giver han mig myrekryb.

Scene 10

Henriette og Michael kommer ind, fulgt af Alice og Verner. Man har sagt farvel. De unge går frem på forscenen, Alice vinker. Alice og Verner fryses.

MICHAEL

Så er det overstået.

HENRIETTE

Mm.

MICHAEL

Hold kæft hvor var han rædselsfuld. Han er bidt af en gal fagforening.

HENRIETTE

Synes du din mor var bedre?

MICHAEL

Ikke i dag. Men hvad faen ... man har jo ikke selv valgt dem.

HENRIETTE

Jeg kunne nu godt lide din far.

MICHAEL

Kunne du det? Du går sgu da ikke ind for fagforeninger.

HENRIETTE

Næh.

MICHAEL

Hvorfor så?

HENRIETTE

Det ved jeg ikke.

MICHAEL

Du er bare glad for mænd?

HENRIETTE

Det kan være det er det.

Michael og Henriette fryses.

ALICE i baggrunden til Verner

Hvorfor skulle du gøre dig til grin?

VERNER

Mig? Har jeg gjort mig til grin?

ALICE

Det ved du udmærket godt du gjorde.

VERNER

Hvad fanden mener du?

ALICE

Du har spillet hanløve hele eftermiddagen. Bare fordi der kommer en dulle i lårkort. Med store patter.

VERNER

Hun var sgu da meget sød.

ALICE

Sød! Der kan du se. Du er også blind. Hun var absolut ikke sød, hun var skidekold og selvoptaget. Jeg forstår overhovedet ikke, hvad Michael vil med sådan en.

VERNER

Der er da en enkelt grund man godt kan forestille sig.

ALICE

Du kan!

VERNER

Ja fy dog, Verner. Det er jo slet ikke det man bygger et godt ægteskab på.

ALICE

Nej vel?

Alice går ud, Verner fryses.

MICHAEL *i forgrunden til Henriette*

Og min mor?

HENRIETTE

Hvad med hende?

MICHAEL

Hun var lidt for eksalteret, var hun ikke?

HENRIETTE

Det bliver man nok, når man leger svigermor. Men hun var i hvert fald glad for sin store dreng. Meget glad.

MICHAEL

Ikke uden grund.

HENRIETTE

Det er da godt du selv kan sige det.

MICHAEL

Når der nu ikke er andre der vil. Skal vi hjem til dig eller mig?

HENRIETTE

Jeg tror godt jeg vil hjem til mig.

MICHAEL

Okay.

HENRIETTE

Uden dig.

MICHAEL

Uden mig?

HENRIETTE

Men du må godt køre mig.

MICHAEL

Hvorfor?

HENRIETTE

Jeg trænger til at være lidt alene.

MICHAEL

Nå.

HENRIETTE *rapper til publikum*

I vil sikkert gi' mig ret i at det ikke går i længden
at man hænger på en fyr der bare er en brik i mængden
nu ta'r jeg mig sammen, siger til mig selv: jeg sætter prop i,
fjolset gør sig aldrig fri af det miljø han voksed' op i
det her fører ingen steder hen hvor det er værd at være
så farvel og tak det blev desværre kun en kort affære
heldigvis for både ham og mig var den aldeles blottet
for de store ægte følelser og nu' han altså skrottet
nu skal Jane ud i junglen ud og svinge forpartiet
finde lige netop fyren der er prikken over i'et.

Talt:

Ciao.

Hun går ud fulgt af Michael.

VERNER

Så gik borgerdyret. Med alle sine forkerte meninger.
Man skulle ikke tro det var min søn.

KARL MARX

Meninger får man ikke gennem generne.

VERNER

Det kunne ellers være en god ide. Hvad med at opfin-
de et gen for fællesskab?

KARL MARX

Det er for sent. Der er en der er kommet os i forkøbet.

VERNER

Mener du Vorherre? Med et modsat gen? Mig, mig,
mig?

KARL MARX

Ja.

VERNER

Det gen er Michael sgu fuld af.

KARL MARX

Det skal jeg ikke kunne sige.

VERNER

Du behøver ikke være høflig.

KARL MARX

Det er jeg heller ikke. Jeg vil bare ikke være uvenner med Alice.

VERNER

Det forstår jeg. ... Nu vi taler om det - så smutter jeg.

KARL MARX

Hvor skal du hen?

VERNER

Ud og sige undskyld. Luften skal renses. Livet skal være dejligt. ... Store patter uf uf.

Han går ud.

Scene 11

John kommer ind.

KARL MARX

Hvad er der i vejen med dig?

JOHN

Det burde jeg ikke fortælle.

KARL MARX

Hvorfor ikke?

JOHN

Jeg har været til mit første bestyrelsesmøde.

KARL MARX

Og hvad så?

JOHN

Så har man tavshedspligt. Det siger loven.

KARL MARX

Hvad siger samvittigheden?

JOHN

Den siger jeg har det ad helvede til.

KARL MARX

Hvad var der galt?

*Alice og Verner kommer ind i baggrunden,
stiltfærdigt dansende kind mod kind.*

Du kan trygt betro dig til mig. Jeg er bare en papfigur
fra en anden verden.

JOHN

Hvad skulle det hjælpe?

KARL MARX

Måske har jeg en løsning?

JOHN

Det tror jeg ikke. De er ikke rigtig kloge.

KARL MARX

Bestyrelsen?

JOHN

Ja. Det prøvede Svendsen også at forklare dem. På en
pæn måde selvfølgelig. Han gjorde faktisk hvad han
kunne for at forhindre dem.

KARL MARX

Hvad ville de da?

JOHN

Det var ikke dem alle sammen der ville, ikke til at
begynde med, men ham den største af svinebaronerne,
han fik dem overtalt. Vatpikke. ... De fyrer Verner. ...

Du kan selv finde noget at begrunde det med, Svendsen. ... Du sagde du havde en løsning?

Han får ikke noget svar.

Hvad sagde jeg. ... Det er fanme ensomt at være tilidsmand.

KARL MARX

Fortryder du?

JOHN

Det kan du bande på.

Han begynder at gå.

KARL MARX

Hvor skal du hen?

JOHN

På værtshus. Vil du også vide hvad jeg skal?

KARL MARX

Lad være med det, John, det løser ingenting.

JOHN

Har du en bedre ide?

Alice og Verner holder op med at danse og stiller sig ved baren i værtshuset. John synger:

Alt var tilrettelagt.
Facit var forudsagt.
Oscar vil vinde,
Verner forsvinde.
Husk ...

KARL MARX *synger*

Kapital er magt.

John går 'ind i værtshuset', får øje på Alice og Verner og vil gå igen, men Verner vinker ham hen.

VERNER

Hej John! Kom og hils på Alice. Hun trængte til at luftes, så vi er ude og svinge med ørerne.

ALICE

Men det kniber med kondien. Han har allerede hjerte-banken.

VERNER

Sludder, mit hjerte banker på grund af dig, min skat. Hof til den herre. Du ser ikke ud som om du har vundet i lotteriet.

ALICE

Han er træt, han har været på arbejde.

VERNER

Ikke i dag. Han har været til bestyrelsesmøde. For første gang. Hvordan gik det?

John svarer ikke.

Der kunne da ikke ske noget særligt med den dagsorden?

ALICE til Verner

Nu må du altså styre dig. Vi har fri.

VERNER

Eller gjorde der?

ALICE

Nu holder du altså op.

VERNER

Jeg har vel lov at spørge.

John svarer ikke, men veksler øjekast med Alice.

ALICE

John har tavshedspligt.

VERNER

Skal det pludselig tages alvorligt?

ALICE

Det gjorde du selv. 'Vi overholder spillereglerne'.
Hvor tit har du ikke sagt det? Nu skal du ikke sætte
John i klemme, han er lige begyndt.

VERNER

Okay, okay, så skændes vi ikke mere om det. Skål,
John.

ALICE

Vi skændes ikke.

VERNER

Uh nej, det er sandt, vi skændes aldrig. ... Jeg giver
hende altid ret. Skål.

De drikker.

Det er sådan man holder sammen på ægteskabet, John.

ALICE

Behøver du blive filosofisk?

VERNER

Det er ikke sådan med de unge du. De render fra hin-
anden for et godt ord. Som nu Michael ...

ALICE

Det behøver du ikke grave i.

VERNER

Nej. Der kommer også kun skidt op.

ALICE

Så er det godt.

VERNER

Han ...

ALICE

Jeg sagde så er det godt.

KARL MARX

Ham taler vi ikke om.

ALICE

Sagde du noget, Karl?

KARL MARX

Nej.

ALICE

Jo du gjorde. Jeg tror jeg bliver nødt til at synge en sang for dig.

KARL MARX

Om hvad?

ALICE

Om at være mor.

Hun synger:

Jeg har båret ham under mit bankende hjerte
bragt ham til verden i brændende smerte,
givet ham bryst til han lærte at gå.
Han er en del af mig selv på en måde
som mænd ikke kender - en kvindelig gåde
de ikke har mulighed for at forstå.

Hvem kan forlange at jeg skal fornægte
en samhørighed der er fuldstændig ægte?
Bedømmelsen af ham er smålig og gold.
Jeg nægter totalt at ta' del i kritikken.
Farvel og tobak jeg forlader butikken
med min respekt for mig selv i behold.

*Hun går ud. John går ud. Verner rejser sig,
og går frem på forscenen.*

Scene 12

Verner har et brev i hånden, som han åbner.

VERNER

De har sgu fyret mig. ... De har! ... I et brev! ... Fra Svendsen! ... Han skriver til mig, du. ... Skriver! ... For første gang i alle de mange år vi har kendt hinanden, så skriver han. ... To linier. ... Idiotten tør ikke se mig i øjnene. ... Er det ikke for dårligt?

KARL MARX

Jo. ... På den anden side -

VERNER

Der er sgu ikke noget på den anden side.

KARL MARX

Nej. Det jeg ville sige ...

VERNER

Det er der altså ikke!

KARL MARX

Nej, du har helt ret, men det jeg ville have sagt ... han havde måske en grund, men selvfølgelig har du ret. Der er ingen undskyldning for det der.

VERNER

Selvfølgelig er der ikke det. Når man fyrer nogen, så er det ansigt til ansigt og så er der helt klart en grund. Rene linier for helvede, hvad grunden så ellers kan være. ... Det der står her ... det er sgu ikke nogen grund. To linier. Det er fuldstændig åndssvagt. ... Ved du hvad? Det kommer heller ikke fra Svendsen. ... Enig?

KARL MARX

Hvad vil du gøre ved det?

VERNER

Spørge John. Foreløbig.

KARL MARX

Er det klogt?

VERNER

Hvad ellers? Der ligger sgu da noget bag.

KARL MARX

Jeg tænker på det Alice sagde.

VERNER

Alice?

KARL MARX

Om ikke at sætte John i klemme. Jeg mener, en tillids-

mand der snakker over sig -

John kommer ind.

JOHN

De nedlægger arbejdet.

VERNER

Hvad gør de?

JOHN

I morgen.

VERNER

For min skyld?

JOHN

Ja.

VERNER

Det var satans. ... Er det noget du har fundet på?

JOHN

Næh, det kom helt af sig selv. Der var en der sagde det - og så bakkede de andre bare op, hundrede procent.

VERNER *efter en pause*

Det må de ikke.

JOHN

Hvem skulle forhindre dem?

VERNER

Det skal du.

JOHN

Mig? Det kan jeg ikke. Selvfølgelig skal jeg spille den skide rolle som tillidsmand og sige det er ulovligt. Tror du gutterne æder den, hvad? Gu gør de ej. De er rasende.

VERNER

Sig at jeg har sagt det. Det er ikke noget I får noget ud af. I får bare en kæmpebod for at bryde reglerne.

JOHN

Skal jeg sige du fraråder det?

VERNER

Du skal sige de skal lade være. Jeg vil ikke have det.

JOHN

Somme tider skal man altså bryde de der regler.

VERNER

Somme tider, ja. Men det her, det er spild af kræfter. Jeg mener det, John. Det er ikke det I har brug for. Gem de kræfter til noget bedre. ... Du kan nå at fange dem inden fyraften. Hils dem og sig ... sig at det var mede.

JOHN

Er du sikker?

VERNER

Det ville ikke gavne mig og det vil ikke gavne jer. Det er det man skal se på. Held og lykke, John.

De giver hånd.

Du skal nok klare det.

John går ud.

KARL MARX

De ville slås for dig?

VERNER

Ja.

KARL MARX

Og så siger du nej?

VERNER

Naturligvis.

KARL MARX

Det tror jeg ikke jeg ville have gjort. Du er alt for ...

VERNER

Ja tak. Nu ikke nogen sang. Du kan godt nære dig.

KARL MARX

Javel. ... Du virker ikke som om du er slået ud?

VERNER

Herregud, jeg finder noget andet. Der er altid brug for en mand, der gider lave noget.

KARL MARX

Hvad gør du så nu?

VERNER

Tager en øl inden Alice kommer hjem.

Henriette kommer ind og sætter sig på en af barstolene. Verner går hen til bardisken.

Hej? ... Skal man finde *dig* her?

HENRIETTE

Hvorfor ikke?

VERNER

Du er sgu da mere til cafeer og den slags.

HENRIETTE

Somme tider skal man prøve noget nyt.

VERNER *til en imaginær tjener*

Hof.

HENRIETTE

Synes du ikke?

VERNER

At man skal prøve noget nyt?

HENRIETTE

Ja. Noget nyt og anderledes.

VERNER

Man kan jo også vælge at holde fast ved det man kender.

HENRIETTE

Det bliver kedeligt i længden. Gør det ikke? Trivielt?
Uophidsende?

VERNER

Du tænker på Michael?

HENRIETTE

Blandt andet. ... Vi er for øvrigt gået fra hinanden.

VERNER

Det undrer mig ikke. Og nu er du gået på værtshus for
at finde noget mindre trivielt? En rigtig mand.

HENRIETTE

Det kunne da være dejligt.

VERNER

Og ophidsende?

HENRIETTE

Man kunne jo være så heldig.

VERNER

En rigtig stenaldermand?

HENRIETTE

Mm.

VERNER

Med blod på hænderne?

HENRIETTE

Findes der sådan en?

VERNER

Det gør der da rigtig nok. ... Skål.

HENRIETTE

Skål.

De drikker.

VERNER

Nu varer det ikke længe, inden du spørger, vel?.

HENRIETTE

Om hvad?

VERNER

Om jeg vil med hjem.

HENRIETTE

Hvorfor tror du det?

VERNER

Tager jeg fejl?

HENRIETTE

Vil du gerne have jeg spørger?

Han svarer ikke.

Hvis du gerne vil have det, så spørger jeg..

VERNER

Det tror jeg ikke jeg vil. Men tak for tilbuddet, det hørte til de fristende.

HENRIETTE

Gjorde det det?

VERNER

Absolut. Du er en dejlig dame.

HENRIETTE

Men du tør ikke for Alice?

VERNER

Det er nok det, ja. Bortset fra at det ikke handler om at turde.

HENRIETTE

Hvad handler det så om?

VERNER

Hvad tror du?

HENRIETTE

Det ved jeg ikke rigtig.

VERNER

Forklaringen kunne jo være at jeg elsker hende.

HENRIETTE

Elsker?

VERNER

Er det ikke et ord du bruger?

Hun svarer ikke.

Hvad hedder dit ord så?

Hun svarer ikke, trækker på skuldrene.

Kender du heller ikke ordet solidaritet?

Hun svarer ikke.

Det er synd for dig, skat. Det ord gælder også i ægteskabet. Skål.

KARL MARX *synger*

Verner er gennemsolid.
En mand fra en anden tid.
Verner er moralist
fordi han er socialist.

Verner rejser sig og løfter hånden afværgende.

Verner er manden der tror ...

VERNER *talt*

Ja tak, ikke flere ord.

KARL MARX *synger*

at det er på tide at se
på socialismens ide
som andet og mere end det den blev gjort til
hans håb om en genfødt ide er for stort til
at ...

VERNER *talt*

Karl, det er slet ikke sange vi savner
ord har vi nok af, det' handling der gavner.

Han går ud.

KARL MARX *synger*

Handling i stedet for ord?
Hvis handling skal sætte sig spor
må ordene sige hvordan
handlingen skal gribes an.

Talt:

Det skylder du os svar på, Verner.

PAUSE

ANDEN AKT

Scene 1

Alice står og stryger. Karl Marx kommer ind.

KARL MARX

Stryger du nu igen? Jeg troede skjorter var strygefri?

ALICE

Denne gang er det lommestørklæder.

KARL MARX

Hvorfor lægger du dem ikke bare sammen?

ALICE

Uden at stryge dem?

KARL MARX

Det er da spild af kræfter.

ALICE

Det gør man altså ikke, Karl.

KARL MARX *ironisk*

Gør man ikke? ... Sig mig, er det ikke lidt småborgerligt?

ALICE

At stryge lommestørklæder? Nu er du altså for langt ude. Jeg har altid strøget vores lommestørklæder. Det holder jeg ikke op med bare fordi du kalder det småborgerligt. Jeg sjusker ikke.

KARL MARX

Kan din næse mærke forskel?

ALICE

Det har ikke noget med næsen at gøre. Hvis jeg holdt op med at stryge lommestørklæder ...

KARL MARX

Hvad så?

ALICE

Jeg ville føle det som det første skridt ned ad skråplanet.

KARL MARX

For sådan en bagatel?

ALICE

Det er bagatellerne der holder sammen på livet, Karl.

KARL MARX

Jeg troede det var drømmene.

ALICE

Drømmene giver det retning.

KARL MARX

Altid svar på rede hånd.

Han synger:

Nystrøget, ren og hvid
klarøjet, pæn og blid
men faneme også strid.

ALICE

Ja tak, Karl.

En totonet dørklokke ringer.

KARL MARX

Er du bange for skråplanet, Alice?

Michael kommer ind.

ALICE

Kommer du der?

MICHAEL

Jeg er den type, der går lige ind. Hvordan har du det?
Du er ikke bekymret, vel?

ALICE

Hvorfor skulle jeg være det?

MICHAEL

Du ser heller ikke sådan ud. Du ligner dig selv, mor.
Bliv ved med det.

ALICE

Det har jeg rigtig nok også tænkt mig.

MICHAEL

Og du stryger, ligesom du gjorde sidst. Du er altid i gang med noget, sidder aldrig ned. Det må være dig, jeg har det efter.

ALICE

Det er nu længe siden jeg har sidst har strøget.

MICHAEL

Nåda. Det var en til mig. Men jeg har fortjent den. Jeg ved det godt. Jeg er ikke nogen god dreng. Slet ikke flink til at besøge min gamle mor. Men altså ... arbejde, du ved, det kører bare derudad og pludselig har den ene dag taget den næste. Det var også på den konto Henriette røg, men det har du måske hørt?

ALICE

Ja. Far løb på hende. Er du nedtrykt?

MICHAEL

Næh.

ALICE

Det var vel heller ikke det værste der kunne ske. Var det?

MICHAEL

Egentlig ikke. Hvad der kommer let ... og det gør de jo.

ALICE

Har du allerede fundet en ny?

MICHAEL

Sorry, mor. Der er ingen børnebørn på vej. Hvorfor er far her ikke?

ALICE

Han er på AF.

MICHAEL

AF?

ALICE

Arbejdsformidlingen.

MICHAEL

For at søge job?

ALICE

Det gør man der, ja.

MICHAEL

Har han stadig ingenting fået? ... Hvorfor ikke? Er han blevet for gammel?

ALICE

Det kunne være en af grundene.

MICHAEL

Hvad ellers? Hvis der ikke er brug for slagtere, så er der vel noget andet, han kan. Han er da god med sine hænder. Er han for kræsen? Er det det?

ALICE

Du ved vist ikke ret meget om arbejdsformidlingen. Man har slet ikke ret til at være kræsen. Du kan blive tvangsindlagt til hvad som helst. Sådan er systemet. Sagen er snarere at han er kendt som en effektiv til-lidsmand.

MICHAEL

Og så er der lukket for godteposen? ... Det var jo det jeg sagde. Hvorfor fanden spilder han sin tid på alt det der fagforeningspjat. Det er jo helt andre koncepter der gælder i dag. Men selvfølgelig ... det er de færreste der kan se det. Og han *vil* ikke se det, vel?

Hun svarer ikke.

Tiden er løbet fra ham, mor. Det er synd han er så helvedes stædig. ... Nå ... Tiden løber sgu også fra mig. Der skal knald på i dag hvis man ikke skal falde

af. ... Men mor ... inden jeg smutter ... det jeg egentlig kom for ...

Han tager sin tegnebog frem og tager en check ud, som han rækker mod hende. Hun tager den ikke.

Jeg ved godt han får understøttelse og alt det der ...

ALICE

Det skal du ikke, Michael. Ellers tak.

MICHAEL

Det er bare en lille håndsregning ... sådan i al diskretion.

ALICE

Vi savner ingenting, Michael.

MICHAEL

Lad nu være at være stolt, mor. Jeg ved godt I klarer jer ... skruer ned for blusset og sådan ...

ALICE

Det er ikke nødvendigt.

Hun tager den stadig ikke.

MICHAEL

Jeg bliver sgu ked af det hvis jeg ikke må hjælpe.

Han lægger checken på strygebrættet.

Jeg er din søn. Jeg giver den af kærlighed.

ALICE

Din far ville ikke bryde sig om det.

MICHAEL

Behøver han at få det at vide?

Hun svarer ikke.

MICHAEL

Det er som sagt i al diskretion.

Han tager et hvidt lommenørklæde og folder det en gang hen over checken, så den er dækket til.

Sådan. Og så taler vi ikke mere om *det*.

Verner kommer ind.

VERNER

Sjældne gæster. Min yndlingssøn.

MICHAEL

Goddag min yndlingsfar.

VERNER

Hvad skylder man æren?

MICHAEL

Hjemve.

VERNER

Skal jeg tro på det?

MICHAEL

Jeg kan jo ikke tvinge dig, kan jeg?

VERNER

Du kunne prøve at bevise det.

MICHAEL

Jeg er her jo. Er det ikke bevis nok? Den fortabte søn vender hjem.

VERNER

For at spørge sin far hvordan det går?

MICHAEL

For eksempel.

VERNER

Hvorfor han ikke har fundet et job endnu?

MICHAEL

Det tror jeg nu ikke jeg ville have spurgt om.

VERNER

Fordi det ikke interesserer dig?

ALICE

Verner.

VERNER

Ja men det gør det sgu da ikke.

MICHAEL

Selvfølgelig gør det det. Det er bare ikke det første man buser ud med, vel? Jeg aner jo ikke hvordan du har det med det, du kan have det ad helvede til, og så gør man bare ondt værre ved at spørge, ikke?

VERNER

Hvorfor skulle jeg have det ad helvede til?

MICHAEL

Det ville jeg have hvis jeg mistede mit job.

VERNER

Det er da klart. Du er hverken i fagforening eller A-kasse.

ALICE

Verner, hold op.

VERNER

Det er sgu da sandt.

ALICE

Men hvorfor skal I diskutere det? Om lidt skændes I.

MICHAEL

Nej vi gør ikke. Jeg går nu.

VERNER

Ja, stik bare af. Rend fra det.

MICHAEL

Jeg render ikke fra noget. Heller ikke fra et skænderi. Jeg var faktisk ved at gå da du kom.

VERNER

Det var da heldigt, hvad?

ALICE

Hold så op, Verner.

Til Michael:

Han mener det ikke.

VERNER

Jo gu mener jeg det. Han kommer her med alt sit moderne fis ... fagbevægelsen der ligger for døden, partiet der har åndenød og jeg ved ikke hvad. Men gider han tage en diskussion om det? Gu gør han ej. Han pisser på alt det du og jeg tror på. Skulle jeg så bare smile sødt og sige jaja?

ALICE

Hvis du ikke kan forstå ham, så prøv at holde af ham.

MICHAEL

Det er åbenbart for svært.

VERNER

Der kan du selv høre. Han tror ikke engang jeg kan holde tingene ude fra hinanden.

Michael begynder at gå.

ALICE

Du kigger ind en anden dag, ikke?

MICHAEL

Jo, mor. Kan du have det.

Han går.

ALICE

Du sagde ikke engang farvel.

VERNER

Han gik jo.

Michael er gået, Verner råber vrængende efter ham:

Farvel.

ALICE

Sig noget til ham, Karl.

KARL MARX

Det kan jeg ikke.

ALICE

Tøsedreng.

KARL MARX

Du har selv sagt at jeg skal holde mig udenfor. Det der, det er privat. Det er ikke politik.

VERNER

Gu er det da politik. Er du for eller imod? Hvis side er du på? Det er jo det det handler om. Og knægten der, han er faneme imod. ... Det er derfor jeg ikke forstår dig, Alice. Når han er her, så siger du ikke en brik. Han kører frem med alt sit liberalismelort, og du smiler til ham som om han var verdens ottende vidunder.

ALICE

Han er min søn.

VERNER

Ja ja blodets bånd.

ALICE

Han er også din.

VERNER

Det ved jeg godt, og hvad så? Kan du ikke se hvad det er du forlanger af mig? Jeg skal klappe i. Jeg skal give køb på alt det jeg tror på. Jeg skal lade ham ture frem med alt sit gas, jeg skal overgive mig, hejse det hvide flag.

*Han snupper det hvide lommestørklæde fra
strygebrættet, checken falder på gulvet uden
at han bemærker det. Han vifter med det som
en parodi på en slagen soldat.*

Jeg overgiver mig, jeg overgiver mig. Tramp bare på

mig. Hån mig, hån mig.

ALICE

Lad vær og skab dig.

VERNER *til Karl Marx*

Er det det jeg gør?

Karl Marx holder afværgende hånden op.
Skaber jeg mig?

ALICE

Ja du gør.

VERNER *vifter med lommenørklædet*

Vi skal have fred i familien. Jeg skal holde min kæft.

ALICE

Hvad får du ud af det modsatte?

VERNER

Har hun ret, Karl?

KARL MARX

Det er jeg bange for.

VERNER

Karl Marx holder med dig.

ALICE

Undrer det dig?

VERNER

Ja da.

ALICE

Det burde det ikke.

VERNER

Jeg tror ikke han er ægte.

ALICE

Så se på ham. Han har ondt af dig.

VERNER

Hvorfor?

ALICE

Fordi du er ude i tovene.

VERNER

Gu er jeg ej. Tror I virkelig jeg bliver hysterisk fordi jeg er arbejdsløs? Det rører mig ikke. Men at Michael ... jeg fatter det ikke.

Han synger:

Din oldefar sloges med dumt politi
men slaget bar frugt - et politisk parti.
Han kæmpede bravt som en sand proletar
og da kræfterne slap stod din bedstefar klar.
Så fulgte din far og så blev det os
med samme visioner og vrede og trods.
En slægt der ku' kæmpe og slås når det gjaldt.
Vi skabte en velfærd der overgik alt.
Og nu må jeg se
det der aldrig sku' ske:
at min søn vender ryggen til det vi har skabt.
Jeg hører ham le

til Karl Marx:

ad din store ide
og jeg føler mig svigtet, forrådt og fortabt.

Talt:

Er det at være ude i tovene?

Alice svarer ikke. Han spørger Karl:

Er det?

Karl Marx svarer ikke. Alice går frem til Verner. Bagfra lægger hun armene om ham og hovedet mod hans ryg.

ALICE

Han bliver klogere, Verner. Han er jo ikke kun barn af dig og mig. Han er også barn af tiden, du ved hvordan

det er.

KARL MARX

Jeg samler støv på loftet.

ALICE

Men ikke for evigt. Vi kommer igen.

VERNER

Gør vi?

KARL MARX

Ja selvfølgelig. I er bare nede og tage tælling. En dag rejser I jer.

VERNER

Hvornår? ... Hvornår kommer den dag?

Karl Marx trækker på skuldrene. Verner gør sig fri af Alice.

Den burde komme *nu*. ... Det er jo Michael og hele hans generation ... det er dem det skulle komme fra ... men hvad gør de? De styrter af sted efter pengene som blinde rotter.

KARL MARX

En dag bliver de seende. De opdager hvad de er lokket ind i.

ALICE

En blindgyde.

VERNER

De opdager ingenting. Blindgyden er forgyldt.

ALICE

Det er den kun for de få og det finder de ud af. Michael er ikke usolidarisk. ... Det vil du aldrig kunne sige om ham. ... Vel?

Verner svarer ikke. Han har opdaget checken.

Han er ikke en dum egoist. Han er bare ung. Han må have tid, Verner. Tid.

Han samler checken op.

VERNER

Det er en check? ... Hvor kommer den fra?

ALICE

Den faldt ned fra strygebrættet.

VERNER

Har strygebrættet skrevet en check? ... På tusind kroner?

ALICE

Den er fra Michael. Han lagde den lige inden du kom.

VERNER

Og det skulle jeg ikke vide noget om?

ALICE

Selvfølgelig skulle du det.

VERNER *til Karl Marx*

Alt hvad jeg har af familie går bag ryggen af mig.

ALICE

Hvornår skulle jeg have sagt det. Du har skældt og smældt lige fra du kom.

VERNER

Jeg vil ikke have hans penge.

ALICE

Tror du jeg vil? ... Jeg tog den ikke, men så lagde han den.

VERNER

Kan du ikke se hvad det er?

ALICE

Ved du hvad han sagde? At han gav den af kærlighed. At han ville blive ked af det hvis vi ikke tog den.

VERNER

Det er hans lille triumf. Se hvad *jeg* kan lille far. Du

er nede i møget fordi det du tror på, det er kuldsejlet. Det er mig der klarer mig, det er min model der overlever, men værsgo', her er lidt almisse.

ALICE

Sådan tænker han ikke, Verner.

VERNER

Nej du, han behøver ikke engang tænke, det kommer helt af sig selv her inde fra ... et spark over skinnebet til den gamle idiot., det er hvad det her er.

ALICE

Du ser spøgelse, Verner.

VERNER

Nej jeg gør ej. ... Det er dig der er blød om hjertet, Alice.

ALICE

Skulle jeg ikke være det?

Verner svarer ikke.

Hvad er du?

VERNER

Det har sgu da ikke noget med hjertet at gøre. Det her ... det er bare alt det han ikke turde sige, da han var her. ... Det skide papir ... det skriger mig lige op i ansigtet ... dig og din socialisme, I er bare én stor fiasko begge to.

Han river checken over, lægger halvdelene sammen, river over igen osv.

Jeg vil ikke have hans penge. Vi har ikke brug for dem, og selv om vi havde ... det er en hån ... faneme nej om jeg vil have dem. Det er en hån! Han tramper på mig!

Han smider stumperne ud i luften og går ud.

KARL MARX

Han smækkede med døren.

ALICE *til Karl Marx*

Og hvad tænker du så?

KARL MARX

Jeg tænker på det du sagde til ham: Hvis du ikke kan forstå Michael, så prøv at holde af ham. ... Det er jo det han gør, Alice. Det er derfor smerten er så voldsom.

ALICE

Tror du ikke jeg ved det?

Hun går ud. Verner kommer ind og sætter sig ved bardisken.

Scene 2

Verner sidder ved bardisken. John kommer ind.

VERNER

Hej John. ... Hof til den herre. ... Medicin til din tyngede sjæl.

JOHN

Min hvad?

VERNER

Glem det. Din sjæl er sgu ikke tynget.

JOHN

Er din? Er det derfor du er her?

VERNER

Overhovedet ikke. Jeg har det fint. Fri hele dagen du, ingen træthed, ingen ømhed i ryggen. Og hvad pengeangår så er der ikke den store forskel. Det er solskin over hele linien, du, og ingen skyer.

Han hæver bajereren. De drikker.

JOHN

Det var nu en skam vi ikke nedlagde arbejdet.

VERNER

Glem det. Vilde strejker gavner ikke.

JOHN

Jeg troede jeg var alene om at være vred.

VERNER

Hvad faen, hvad betyder det i den store sammenhæng?

JOHN

Det var jeg ikke. Efterhånden som vi fik snakket om det, så opdagede jeg at vi alle sammen havde det skidt med det. Det sad herinde og gnavede. Hvad fanden er vi for nogle røvhuller? Hvorfor stiller vi ikke op, når vores gamle tillidsmand bliver fyret? ... Det har faktisk givet en dårlig stemning. Det er ligesom vi ikke kan se hinanden i øjnene mere.

VERNER

Så tungt behøver I sgu da ikke at tage det.

JOHN

Det er derfor jeg har gået og kikket efter om du skulle være her.

VERNER

Du ved da hvor jeg bor?

JOHN

Ja.

VERNER

Hvorfor kom du så ikke bare?

JOHN

Der er det med Alice.

VERNER

??

JOHN

Hun behøver ikke vide at vi har talt sammen.

VERNER

Hvorfor ikke?

JOHN

For det første ... ja så handler det altså om at jeg har det ... hvad var det du sagde? At jeg har en tynget sjæl.

VERNER

Som Alice ikke skal se?

JOHN

Det er der ingen grund til, vel?

VERNER

Det var sgu da en vits, John.

JOHN

Gid det var, men det er det altså ikke. For det andet ... der er noget du skal vide. Det der bestyrelsesmøde ... der hvor de fyrede dig ... jeg har haft det ad helvede til med det, det er derfor jeg fortæller det ... det var en af de store svinebaroner ... Oscar hedder han ... det var ham der trumfede det igennem.

VERNER

Den ny mand i bestyrelsen?

JOHN

Ja. Det gør det ekstra åndssvagt. ... Kender du ham?

VERNER

Det er en gammel skolekammerat.

JOHN

Hold da kæft! Og så fyrer han dig?

VERNER

Jah.

JOHN

Det ser ikke godt ud.

VERNER

Han har sikkert ikke vidst at jeg var den Verner. Men tak fordi du fortalte det. Skål.

JOHN

Tror du ikke?

VERNER

Nej.

JOHN

Det lettede i hvert fald.

VERNER

Det var så det Alice ikke skulle vide.

JOHN

Helst ikke.

VERNER

Du har heller aldrig fortalt det, John.

Han rejser sig fra barstolen.

Nu må vi have en sang, Karl.

Under de følgende replikker kommer Henriette ind. Hun ser spørgende på John: er stolen optaget? John inviterer hende til at sætte sig og bestiller øl til hende. De mimer at de taler sammen.

KARL MARX

Hvorfor?

VERNER

Vi trænger til lidt opmuntring.

KARL MARX

Og det tror du jeg er i humør til?

VERNER

Hvad er der i vejen?

KARL MARX

Du sagde jeg ikke var ægte.

VERNER

Du bærer da ikke nag, hvad? ...Herregud, fordi jeg var lidt ophidset.

KARL MARX

Det er ikke nemt når du er holdt op med at tro på mig.

VERNER

Selvfølgelig er jeg ikke det.

KARL MARX

Der er andre frafaldne, Verner. Ret mange endda.

VERNER

Hold nu op, Karl. Syng en sang.

KARL MARX

Om hvad?

VERNER

En sang om at gejsten er der endnu.

KARL MARX

Hvor, Verner?

VERNER *peger på hjertet*

Her.

KARL MARX

Og hvor ellers?

VERNER

Nu ikke så negativ, Karl. Find på noget.

KARL MARX

Okay. Så tænker jeg på det du sagde for ikke så længe siden. Du sagde det er handling vi savner.

VERNER

Ja, det er udmærket. Lad os få en sang om det.

KARL MARX

Hvad er handling, Verner? Det kan ikke være hvad som helst, vel?

VERNER

Hvad mener du?

KARL MARX

Hvis der skal være mening med at handle, så må det føre til noget. Hvad sagde du ikke til John? Vilde strejker dur ikke. ... Det er ikke nok at være vred, vel? ... Det må være gennemtænkt.

VERNER

Naturligvis.

KARL MARX

Der må sættes ord på, Verner. Ord, der fortæller hvad man vil og hvorfor ... og hvordan man vil det.

VERNER

Det er klart. Teori og alt det der.

KARL MARX

Så giv mig de ord.

VERNER

Dem har vi da.

KARL MARX

Har vi det?

VERNER

Ja for fanden ... frihed, lighed ... Karl, du har selv skrevet bøger fulde af dem ... brøderskab.

KARL MARX

Får de klokkerne til at ringe? ... Ikke mere, Verner. ... De ord, de er slidt ned. ... Vi skal have nye ord, ... medrivende, overbevisende ... ord der kan genføde ideen i en ny form. Ord der vækker samvittigheden.

VERNER

Det er nok det der skal til.

KARL MARX

Hvor er de ord?

VERNER

Det er jo det du kan.

KARL MARX

Jeg er død, Verner.

VERNER

Død?

KARL MARX

Du må se kendsgerningerne i øjnene. Det er ikke mig der kan genrejse bygningen.

VERNER

Hvem så?

KARL MARX

Prøv selv, Verner.

VERNER

Mig?

KARL MARX

Hvorfor vente til der kommer en der kan? Det kan vare meget længe.

John og Henriette begynder at danse i baggrunden.

Skulle det være så svært? Hvad er det du skal?

Han synger:

Sætte ord på
det du tror på,
klare ord der sætter klokkerne i gang.
Ord der ægger
ord der vækker.
Ord der har en ny og helt troværdig klang.
Du skal bare være tolk
for dine følelser så folk
bli'r revet med og slutter op med knyttet hånd.
Det de savner frem for alt
er sim pelt hen at få fortalt
hvordan de tæmmer pengemagtens onde ånd.

VERNER *synger*

Sætte ord på ...

KARL MARX *synger*

Det du tror på.

De fortsætter ikke sangen, men musikken spiller videre til melodien er slut og John og Henriette stopper dansen. De bliver stående tæt sammen. Intime kærtegn.

VERNER *talt*

Det kan jeg sgu ikke, Karl. Det er ikke mig.

HENRIETTE

Your place or mine?

JOHN

Hvad?

HENRIETTE

Vi tager en taxa.

De går ud med hinanden om livet.

VERNER

Jeg synes heller ikke du har helt ret. Selvfølgelig er de gamle ord blevet misbrugt ... men når du siger det hele skal være gennemtænkt og at det ikke dur at være vred ...

KARL MARX

Hvad så?

VERNER *peger på hjernen*

Det er ikke den her der driver værket, Karl.

KARL MARX

Ikke det?

VERNER *peger på hjertet*

Det er vreden. Uden den får du aldrig handlet

KARL MARX

Og hvordan vil du så handle?

Verner trækker tvivlrådigt på skuldrene.

KARL MARX

Der ser du.

VERNER

Gør jeg?

Verner går ud.

Scene 3

Oscar kommer ind. Han går hen til Karl Marx og rører ved ham.

OSCAR

Minsandten om du ikke er levende endnu.

KARL MARX

Overrasker det dig?

OSCAR

Jeg troede de havde fået dig udstoppet.

KARL MARX

Kunne det ikke være en opgave for dig?

OSCAR

Det er ikke umagen værd. Du er lige så mølædt som dine ideer.

KARL MARX

Og du har sorte negle.

OSCAR

Det er god dansk muldjord, og det er jeg stolt af. Det er det der holder Danmark oppe.

KARL MARX

Med krykker fra EU.

OSCAR

Du har stadig ondt i røven, hvad?

Han sætter sig ved skrivebordet.

KARL MARX

Ikke spor. Jeg driller dig bare med at du ikke færdes på det frie marked, som du ellers priser i så høje toner.

OSCAR

Jeg gider ikke diskutere med dig.

KARL MARX

Det forstår jeg godt.

Verner kommer ind med en supermarkedspose i hånden.

OSCAR

Der har vi sgu min gamle skolekammerat.

VERNER

Du kan ikke huske hvad jeg hedder, vel Oskar?

OSCAR

Selvfølgelig kan jeg det. Herligt jubilæum. Du blev godt fuld.

VERNER

Gjorde jeg?

OSCAR

Sid ned.

Verner bliver stående. Oscar fortsætter uanfægtet:

Hvad bringer dig på disse kanter?

VERNER

Jeg har en gave til dig.

OSCAR

En gave?

VERNER

I anledning af din nye bestyrelsespost.

OSCAR

Det må jeg sige ... det er virkelig smukt af dig.

VERNER

Den er brugt. Jeg har ikke så mange penge for tiden.
Jeg er blevet fyret.

OSCAR

Det er tanken der tæller, Henrik. At du overhovedet
har tænkt på mig.

VERNER

Jeg har tænkt meget på dig.

OSCAR

Har du det?

VERNER

Især efter jeg blev fyret.

OSCAR

Jaså.. ... Skal vi være ærlige? Du er her med en vis
bagtanke?

VERNER

Det kan jeg ikke løbe fra.

OSCAR

For at sige det lige ud ... du regnede med at jeg måske
kunne skaffe dig et job?

VERNER

Egentlig ikke. Men det kunne da være ret grinagtigt.

OSCAR

Grinagtigt?

VERNER

Det er måske ikke lige ordet.

OSCAR

Hvad lavede du før du blev fyret?

VERNER

Jeg var slagtersvend.

OSCAR

Så er det vist ikke noget tilfælde du kommer her.

VERNER

Det kan man ikke sige, nej. Jeg var for øvrigt lige gået af som tillidsmand.

OSCAR

Var du det?

VERNER

Fyringen kom i et brev. Svendsen turde ikke se mig i øjnene. Han er et skvat, Oscar. Han ligger under for bestyrelsen.

Han går om på Oscars side af skrivebordet.

Men det var gaven vi kom fra.

*Han åbner plasticposen og tager en slagter-
økse frem. Oscar vil rejse sig, men Verner
lægger hånden på hans skulder.*

OSCAR

Hvad nu?

VERNER

Der er sgu blod på den. Det må du undskylde. Jeg plejer ellers at holde den skinnende blank, men jeg har ikke rørt den siden jeg fik fyresedlen.

OSCAR

Sig mig ...

VERNER

Det er et smukt værktøj, ikke? ... Den ligger godt i hånden.

OSCAR

Hvad fanden er meningen?

VERNER

Som jeg sagde, den har været brugt før. Men nu skal den altså bruges en sidste gang.

OSCAR snor sig i stolen

Du er jo sindssyg, mand!

VERNER

Overhovedet ikke. Du skal have den som gave.

Han svinger øksen, Oscar brøler, Verner slår øksen hårdt ned i skrivebordet, så den bliver stående.

Værsgo. Så har du den til næste gang du slagter en tillidsmand.

Han klapper ham på skulderen.

God arbejdslyst, Oscar.

Han går ud.

OSCAR

Hvad glør du på?

KARL MARX

En mand der er stolt af sig selv.

OSCAR

Røvhul.

KARL MARX

Filosof.

John kommer ind og ser overrasket på Oscar og øksen.

OSCAR

Det er dig der er den ny tillidsmand, ikke sandt?

JOHN

Jo.

OSCAR

Og du har sladret til den gamle?

JOHN

Hvad har jeg?

Oscar rejser sig. Han vil tage øksen, men den sidder så fast, at han må lægge kræfterne i før

det lykkes at få den fri.

OSCAR
Så har vi to noget at snakke om.

Oscar går frem mod John.

JOHN
Det kan jeg ikke tro.

OSCAR
Det skal jeg love for vi har.

John forsvinder hurtigt ud.

OSCAR råber efter ham
Mig render man ikke fra.

KARL MARX
Du indhenter ham?

OSCAR
Hvad ellers?

KARL MARX
Du løber panden mod en mur.

OSCAR
Pfff.

KARL MARX
Man kan ikke røre en tillidsmand.

OSCAR
Du er død, Karl.

KARL MARX
Det ved jeg godt.

OSCAR
Stendød. ... Skal jeg bore i det?

KARL MARX
Nej tak.

Oscar går ud.

Scene 4

Alice kommer ind med strygetøj og begynder at stryge.

ALICE

Nu er jeg altså småborgerlig igen.

KARL MARX

Det sagde jeg ikke.

ALICE

Det ville heller ikke nytte.

KARL MARX

Jeg ved alt for godt hvorfor du stryger.

ALICE

Du behøver ikke tale om det.

KARL MARX

Nej.

ALICE

Du behøver heller ikke snakke om noget andet.

KARL MARX

Nej.

ALICE

Jeg vil gerne stryge i fred.

KARL MARX

Som fru'en vil.

ALICE

Var den tone nødvendig?

KARL MARX

Nej. Undskyld.

Den totonede dørklokke ringer. Michael kommer ind.

MICHAEL

Stryger du?

ALICE

Hvorfor ikke? ... Havde du regnet med at finde mig stortudende ude i køkkenet?

MICHAEL

Jeg ved ikke hvad jeg havde regnet med. Jeg har lige hørt det i radioen.

ALICE

Han har det udmærket.

MICHAEL

Har han det? ... Det er noget du siger. Der er ingen der har det udmærket når de bliver varetægtsfængslet. Og så for mordtrusler! Hvad fanden er der gået af ham?

ALICE

Der er ikke gået noget af ham. Han har det udmærket.

MICHAEL

Den er god med dig, mor.

ALICE

Jeg må da vide det.

MICHAEL

Du dækker over ham som sædvanlig.

ALICE

Der er ikke noget at dække over. Han har fortalt mig nøjagtig hvad der skete, det var ingenting. Han var også fuldstændig rolig da betjentene kom og hentede ham. Han var nærmest munter.

MICHAEL

Hvad var han?

ALICE

Munter, Michael. ... Og så er han altså ikke varetægtsfængslet. Han er kun anholdt.

MICHAEL

Som om det ikke er nok.

ALICE

Til hvad? ... Din far har ikke myrdet nogen. Han har heller ikke truet nogen.

MICHAEL

Man bliver sgu da ikke anholdt hvis der ikke er noget i vejen.

ALICE

Er du sikker på det?

MICHAEL

Jeg forstår det ikke.

ALICE

Det er der heller ingen der forlanger, Michael. Bare du ...

MICHAEL

Bare jeg hvad?

ALICE

Jeg ville ønske du respekterede ham for det han er. Og for de idealer han har.

MICHAEL

Dem han er kommet i spjældet for?

ALICE

Der er ingen grund til at være ironisk. ... Du kan godt falde ned. Det hele ender i ingenting.

MICHAEL

Det lød det ikke til i radioen. Vil du ikke godt fortælle hvad der skete?

ALICE

Vil du prøve at forstå det?

MICHAEL

Selvfølgelig vil jeg det.

KARL MARX

Tror du han kan? Det tvivler jeg på.

ALICE

Blander du dig nu igen?

Verner kommer ubemærket ind i baggrunden.

KARL MARX

Du forstår det jo heller ikke selv, Alice.

ALICE

Hvad gør jeg ikke?

MICHAEL

Lad vær' og bland' dig, Karl. Jeg spørger jo kun om en eneste ting, jeg vil vide nøjagtig hvad der skete.

KARL MARX

Ja men så fortæl ham det, Alice, forklar ham det som du og jeg heller ikke forstår.

Alice ser fra den ene til den anden, i vildrede.

Det kan hun ikke, Michael.

MICHAEL

Ja men for helvede, hvad skete der?

KARL MARX *synger*

Du ved hvad din far han er styret af:
en retskaffen sjæl og en vrede så stor.
Han opsøgte ham han blev fyret af
og sagde ham et borgerligt ord.
Og efter de vrede og harske ord
angreb han mandens polerede bord.
Hans kødøkse efterlod barske spor
i svinebaronens kontor.
En handlingens mand som din far er ret sjælden
så man må beundre hans heftige mod.
Nu sidder han varetægtsfængslet i cellen.
Der venter en dom og en klækkelig bod.

MICHAEL

Hvad sagde jeg. Han er splittergal.

ALICE *til Karl Marx*

Hvad var meningen med det der?

KARL MARX

Det var hvad der skete, Alice. Jeg refererer bare.

ALICE

Sådan lød det ikke.

KARL MARX

Blev jeg for munter?

ALICE

Du blev ironisk. Det klædte dig ikke.

Karl Marx slår beklagende ud med armene.

Det er for sent at sige undskyld, Karl. Den sang var under lavmål.

KARL MARX

Løvinden viser kløer.

ALICE

Ja, det ved gud jeg gør. Du falder Verner i ryggen.

KARL MARX

Han falder sig selv i ryggen, Alice. Hvad ligner det at slå en kødøkse i et skrivebord? Det er ligesom dem der kaster med brosten. De støder folket fra sig. Kapitalen og de multinationale griner ad dem som de nyttige idioter de er. Det er ikke ægte socialisme.

ALICE

Er du den ægte Karl Marx?

MICHAEL

Vel er han ej, han er et mølædt levn fra 70erne. Han prøver fortvivlet at holde liv i ruinerne. ... *Til Karl Marx*: Og i de her stuer har du heldet med dig. Fordi min far er et stort fjols der labber alle dine sindssyge ideer i sig. Og fordi min mor render i hælene på ham for at få fred. ... *Til Alice*: Ja jeg siger det lige ud, for det er sådan det er. I kører på døde floskler, og du er kun med med et halvt hjerte.

KARL MARX

Nå da.

MICHAEL

Det er fra sine egne man skal høre sandheden, mor.

VERNER *indtil nu uset af de andre*

Er jeg et stort fjols?

MICHAEL

Det er lige hvad du er. For helvede far, du får en hær-
værksdom, du får en erstatningssag på nakken og flere
måneder i spjældet.

VERNER

Og hvad så?

MICHAEL

Og hvad så!! Det er sådan noget børn siger. Små
trodsige børn der ikke har forstået virkeligheden.

VERNER

Hvad siger *du* Karl?

MICHAEL

Han siger ingenting, for der er ingenting at sige. Kom
dog ned på jorden, ned til virkeligheden. Den drøm-
mesky du lever i ... den er for længe siden forsvundet
langt ud i horisonten.

ALICE

Michael, vil du ikke godt holde op?

VERNER

Hvorfor tigger du ham?

MICHAEL

For at få fred, far, fred i familien. Det er det mor tig-
ger for. Den familie du skider på.

VERNER

Okay, okay, I skal få fred. ... Tak for hjælpen, Karl.

Han går ud.

ALICE

Verner ...

MICHAEL *efter en pause*
Du har ikke hævet checken.

Alice går ud.

MICHAEL
Hvad så, Karl, skal vi have en sang?

KARL MARX
Det tror jeg ikke.

MICHAEL
Tak for det.

Michael går ud.

Scene 5

Henriette sidder ved baren. Verner kommer ind.

VERNER
Du har fået fast plads kan jeg se. Højt hævet, godt udsyn over jagtmarken.

HENRIETTE
Goddag, Verner.

VERNER
Goddag, Henriette. Hvordan går det?

HENRIETTE
Fint. Hvordan med dig?

VERNER
Hof, tak.

HENRIETTE *skubber skålen hen til ham*
Der er saltmandler.

VERNER
Tak.

HENRIETTE

Skæbnen har ikke været så blid ved dig, har jeg hørt.

VERNER

Har du det.

HENRIETTE

Mest bittermandler.

VERNER

Jeg klager ikke. Får du bid?

HENRIETTE

Det sker.

VERNER

Men ikke hver gang?

HENRIETTE

Det er jeg for kræsen til.

VERNER

Hvad går du efter?

HENRIETTE

Den hvide ridder.

VERNER

Mindre kan ikke gøre det?

HENRIETTE

Nej.

VERNER

Er det for resten ikke hesten der er hvid?

HENRIETTE

Jo, Verner, skål.

VERNER

Skål, Henriette.

De drikker.

Hvilken farve skal ridderen så have?

HENRIETTE

Hvem ved?

VERNER

Sort?

HENRIETTE

Ikke nødvendigvis.

VERNER

Rød?

HENRIETTE

Det findes vist ikke.

VERNER

Jo vist. Hvad alder?

HENRIETTE

Hvad betyder alder?

VERNER

Han må gerne være en moden mand?

HENRIETTE

Der er ikke meget ved de umodne, Verner.

VERNER

Kunne han eventuelt have blod på hænderne?

Hun tømmer sit glas.

HENRIETTE

Hvorfor spørger du om det?

VERNER

Ja hvorfor mon.

HENRIETTE

Er du sikker på at du vil vide det?

VERNER

Så sikker som man nu kan blive.

HENRIETTE

Svaret er at det kan han ikke.

Hun stiller det tomme glas på bardisken og rejser sig.

Jeg ligger ikke med tabere.

Hun går ud.

VERNER

En til.

Han bliver siddende på barstolen under det følgende.

Scene 6

Oscar kommer ind og stopper demonstrativt foran Karl Marx. Karl Marx træder til side og gør plads. Oscar sætter sig ved skrivebordet.

VERNER *fra barstolen*

Det var så det.

KARL MARX

Det var det vel.

VERNER

Skål, Karl.

Han tømmer glasset og går hen og tager fjernbetjeningen i lænestolen og tænder for fjernsynet.

KARL MARX

Hvad har du tippet denne gang?

VERNER

Hold kæft hvor de lossere. Af med den. Op ad banen. Det er fanme uskønt, Karl. Når man ved hvad de mennesker kan med en bold. ... Det er det pengene gør ved os, du. ... Se der, spark over skinnebenet. Og ikke så

meget som et gult kort. Dommeren velsigner ham.

Han slukker for fjernsynet og smider fjernbetjeningen i lænestolen. Alice kommer ind. Et kort øjeblik står de og ser på hinanden.

ALICE

Jeg skulle hilse dig fra John.

VERNER

Fra John? ... Stakkels mand. Han er dømt til at være tillidsmand resten af livet.

John kommer ind og stiller sig foran Oscar.

ALICE

Han er klar til det, sagde han.

VERNER

Du skulle ikke også hilse fra Michael?

ALICE

Jeg har ikke spurgt ham.

Michael og Henriette kommer ind og sætter sig på de to barstole med ryggen til hinanden og vinker til respektive 'venner'. Alice og Verner omfavner hinanden. Alle figurerne undtagen Karl Marx 'fryses'.

KARL MARX *synger*

Her skal historien ende
selv om den ikke er slut.
Vinden der blæser må vende.
Drømme er ikke forbudt.
Penge er magt.
Ordren er: slagt.
Men det sidste ord er ikke sagt.

SLUT